

وزارت آموزش و پرورش

به پیوست تصویر مصوبه نهصد و بیست و هفتمین (۹۲۷) جلسه
شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ موضوع «آیین نامه
هدایت تحصیلی دانش آموزان» جهت ابلاغ و اجرا ارسال می شود.

مهدی نوید
دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

آیین نامه هدایت تحصیلی دانش آموزان

مصوبه نهمد و بیست و هفتمین (۹۲۷) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴
 (بررسی شده در جلسات ۹۲۶ و ۹۲۷)

مقدمه:

در راستای مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش^۱ و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و نظر به اهمیت، ضرورت و نقش راهنمایی و مشاوره تحصیلی در شناسایی و رشد همه جانبه استعدادها، توانایی‌ها و رغبت‌های دانش آموزان، متناسب با نیاز حال و آینده کشور و نیز آماده‌سازی آنان برای انتخاب آگاهانه رشته تحصیلی خود که از دوره ابتدایی آغاز می‌شود و تا پایان دوره دوم متوسطه استمرار دارد، «آیین نامه هدایت تحصیلی دانش آموزان» به شرح زیر به تصویب می‌رسد:

ماده ۱- تعریف:

فرآیند ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان، تا ضمن آشنایی با استعدادها، علایق، توانایی‌ها و ویژگی‌های شخصیتی خویش، شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی، حرف و مشاغل مورد نیاز جامعه را بشناسند و بر اساس آن، به صورت آگاهانه شاخه و رشته تحصیلی مناسب خود را انتخاب کنند.

ماده ۲- اهداف:

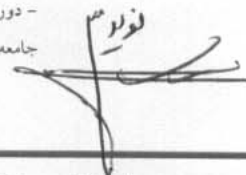
۱- شناسایی و شناساندن استعداد، توانایی، علاقه و ویژگی‌های شخصیتی دانش آموزان،

^۱ - گسترش و تنوع دادن به حرف و مهارت‌های مورد نیاز جامعه و تعلیم متناسب و برنامه ریزی شده آن در همه دوره‌های تحصیلی و برای همه دانش آموزان. (راهکار ۱-۶)

- طراحی و استقرار نظام جامع هدایت تحصیلی و استعدادیابی به منظور هدایت دانش آموزان به سوی رشته‌ها و حرف و مهارت‌های مورد نیاز حال و آینده کشور متناسب با استعدادها، علاقه‌مندی و توانایی آنان. (راهکار ۳-۲۱)

۲- مشاوره و هدایت تحصیلی و تربیتی در همه دوره‌های تحصیلی الزامی است. انتخاب شاخه و رشته تحصیلی در پایان دوره آموزش عمومی و بر اساس نتایج عملکرد درسی و تربیتی در طول این دوره تحصیلی صورت می‌گیرد. (بند ۵-۱۳)

- دوره متوسطه دوم دارای سه شاخه نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش است؛ هر یک از شاخه‌های این دوره دارای رشته‌هایی خواهد بود که تنوع آنها بر اساس نیاز جامعه، اقتضای زمان و امکان اجرای آن تعیین می‌شود. (بند ۶-۱۳)

۲- کمک به انتخاب آگاهانه رشته تحصیلی و مسیر آینده شغلی و حرفه‌ای دانش‌آموزان،

۳- کمک به هدایت متوازن دانش‌آموزان به شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی، براساس سیاست‌های توسعه‌ای کشور.

ماده ۳- ملاک‌ها و عوامل:

هدایت دانش‌آموزان به شاخه و رشته‌های تحصیلی براساس ملاک‌ها و عوامل زیر انجام می‌شود:

۱- نظر دانش‌آموز: توجه به انتخاب و اولویت‌بندی دانش‌آموز از بین شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی

مورد نظر در دوره متوسطه، به میزان ۱۰ درصد از کل امتیاز

۲- نتایج عملکرد تحصیلی: بررسی نمرات دانش‌آموزان در تمام دروس دوره اول متوسطه، با ضرایب

اختصاصی هر یک از آنها در رشته‌ها و گروه‌های تحصیلی، به میزان ۳۵ درصد از کل امتیاز

۳- نتایج آزمون‌های مشاوره‌ای: نتایج آزمون‌های استعداد، رغبت، شخصیت و ارزش‌های تحصیلی-

شغلی دانش‌آموزان، به میزان ۳۰ درصد از کل امتیاز

۴- نظر معلمان: توجه به نظر معلمان تمام دروس دوره اول متوسطه در تعیین اولویت‌های انتخاب

شاخه و رشته تحصیلی دانش‌آموزان، به میزان ۱۰ درصد از کل امتیاز

۵- نظر والدین: دریافت نظر والدین در انتخاب و اولویت‌بندی رشته فرزند خود، به میزان ۵ درصد

از کل امتیاز

۶- نظر مشاور: بررسی تخصصی عملکرد تحصیلی دوره ابتدایی و متوسطه، نتایج آزمون‌ها، نتایج

عملکرد تحصیلی، مصاحبه و مشاوره با دانش‌آموزان و والدین آنان و توجه به نمره هویت^۲ کسب

شده، به میزان ۱۰ درصد از کل امتیاز

تبصره ۱- با توجه به ضرورت توزیع متوازن شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی، متناسب با امکانات آموزشی و

نیازهای شغلی در سطوح مختلف منطقه‌ای، استانی و کشوری، ثبت‌نام دانش‌آموزان در همه مدارس اعم از

^۲ نمره هویت، میزان تطابق و همبستگی حداقل ۶۰ درصد تمامی ملاک‌های هدایت تحصیلی در پیشنهاد اولویت‌بندی شاخه، گروه و رشته تحصیلی به دانش‌آموزان می‌باشد.

دولتی، غیردولتی، هیئت‌امنایی و خاص از قبیل استعدادهای درخشان، استثنایی، شاهد، نمونه‌دولتی، وابسته، داوطلبان آزاد و... در شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی، بر اساس مفاد این آیین‌نامه و در چارچوب سیاست‌های اعلام شده از سوی آموزش و پرورش و با اولویت امتیاز کسب شده، انجام می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه بنا به دلایل موجه، سوابق و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزی، ناقص بوده یا در دسترس نباشد، سوابق و عملکرد پایه قبلی وی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴- برنامه ریزی و اجرا :

به منظور برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر اجرای فرآیند هدایت تحصیلی دانش‌آموزان، مبتنی بر سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب توسعه متوازن شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی، «شورای برنامه‌ریزی هدایت تحصیلی» در سطح وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌شود. وظایف و ترکیب اعضای این شورا، توسط وزیر آموزش و پرورش تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره - سیاست‌ها و خط‌مشی‌های توسعه متوازن شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی که از سوی وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود، به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش می‌رسد.

ماده ۵- زمان هدایت تحصیلی :

هدایت تحصیلی به صورت فرآیندی با تشکیل پرونده مشاوره‌ای از دوره ابتدایی آغاز و با انجام مداخله‌های مشاوره‌ای، آموزشی و تربیتی تا پایان دوره دوم متوسطه، ادامه می‌یابد، لکن تا زمان استقرار نظام جامع هدایت تحصیلی و استعدادیابی، هدایت تحصیلی دانش‌آموزان در پایان پایه نهم صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- وزارت آموزش و پرورش موظف است حداکثر ظرف مدت یک‌سال، نظام جامع هدایت تحصیلی و استعدادیابی را طراحی کند و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برساند.

تبصره ۲- نمونه‌برگ هدایت تحصیلی، برای همه دانش‌آموزان صادر و پس از تأیید مسئول ثبت نمرات، مشاور و مدیر مدرسه تا نیمه تیرماه همان سال برای قبولی‌های خرداد و همزمان با اعلام نتایج شهریورماه، برای قبولی‌های شهریور، در اختیار دانش‌آموز قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- دانش آموزان در شاخه نظری، به «رشته تحصیلی» و در شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش، به «زمینه تحصیلی» هدایت می شوند. انتخاب رشته در شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش براساس شیوه نامه ای خواهد بود که وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ می کند.

ماده ۶- مسئولیت هدایت تحصیلی :

مسئولیت فرآیند برنامه ریزی و هدایت تحصیلی دانش آموزان، بر عهده مشاور و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن و تأیید نهایی نمون برگ مربوط، بر عهده مدیر مدرسه است و همه کارکنان آموزشی و پرورشی مدرسه ملزم به همکاری با آنان می باشند.

ماده ۷- تغییر شاخه یا رشته تحصیلی :

تغییر شاخه و رشته تحصیلی در پایان پایه دهم بلامانع است. ضوابط و مقررات آن به تصویب کمیسیون اساسنامه ها و مقررات تحصیلی شورای عالی آموزش و پرورش می رسد.

ماده ۸- شیوه نامه اجرایی :

شیوه نامه اجرایی این آیین نامه، مشتمل بر تهیه نمون برگ های هدایت تحصیلی، نظر خواهی از دانش آموزان، معلمان، والدین و تعیین اختصاص مشاور واجد صلاحیت به مدارس بر اساس استانداردهای مصوب و سایر موارد، حداکثر ظرف مدت ۲ ماه پس از تصویب این آیین نامه، تدوین و با امضای وزیر آموزش و پرورش ابلاغ می شود.

ماده ۹- گزارش فرآیند اجرا :

وزارت آموزش و پرورش موظف است گزارش ارزشیابی اجرای این آیین نامه را به صورت دو سالانه به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه دهد.

ماده ۱۰- قوانین مغایر :

با تصویب این آیین نامه، سایر قوانین و مقررات مغایر لغو می شود.

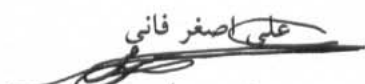

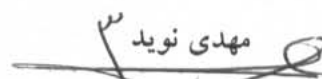
تاریخ: ۹۵/۲/۲۲
شماره: ۱۴۰/۷.۹۹۳
پوست:

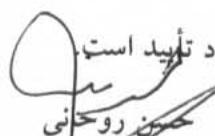
باسریعا

موضوع: آیین نامه هدایت تحصیلی دانش آموزان در نهصد و بیست و هفتمین (۹۲۷) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ به تصویب رسید.

رئیس جلسه

مدیر جلسه

آیین نامه هدایت تحصیلی دانش آموزان مورد تأیید است.

حسین روحانی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش

